

LEGAL IMPROVING THE REGIME OF EVALUATION PARTICIPANT'S OFFERS IN STATE PROCUREMENT

Olefir A. A.

Investigated main dysfunctions of the legal regulation regime of evaluation participant's offers in the economical relations of public procurement, marked ways of their elimination about health protection and also were created propositions, directed at improving of the current legislation in this sphere.

Key words: public procurement, health protection, evaluation participant's offers, quality, price, electronic reversing auction.

Надійшла до редакції 30.11.2012 р.

УДК 343. 237

Н. В. Носко,
аспірантка
Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
м. Харків

ПОНЯТТЯ «ОРГАНІЗОВАНА ГРУПА» В ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Стаття присвячена проблемам дослідження поняття «організована група» в історії розвитку кримінального права. Організована група розглядається як трансформований вид скопу, зговору, зграї. Досліджуються поняття, ознаки й передумови закріплення у законодавстві організованої групи як виду складної форми співучасті.

Ключові слова: організована група, співучасть, форми співучасті, скоп, зговір, зграя.

Актуальність дослідження поняття «організована група» зумовлена недостатнім його висвітленням у юридичній літературі й необхідністю окреслення зв'язку між минулим і сьогоденням в розумінні сутності цього соціального явища. Мета статті – вивчення історії розвитку кримінального законодавства щодо використання цього терміна (або подібного йому) й розгляд різних доктринальних підходів до встановлення його ознак.

Підвищена суспільна небезпечність організованої групи ні в кого не викликає сумніву, й на кожному етапі розвитку цивілізації вчинення злочинних посягань декількома суб'єктами, сприймалося як більш небезпечні діяння, порівняно зі схожими, вчиненими однією особою. Серед багатосуб'єктних злочинів виділяються такі, що вчинюються з внутрішньою організацією, що сприяє більш точному і швидкому досягненню ним злочинної

мети, тривалості злочинної діяльності, ретельному приховуванню підготовки і вчинення злочинів. Такі злочинні об'єднання завжди були предметом наукових пошуків і дискусій серед учених-криміналістів. У теорії кримінального права окремі проблеми організованої групи розглядали такі вчені, як А. Н. Трайнін, М. А. Шнейдер, П. І. Гришаєв, Г. А. Кригер, А. А. Піонтковський, В. С. Прохоров, П. Ф. Тельнов, Ф. Г. Бурчак, Н. О. Гуророва. Але залишається ще багато питань, які вимагають подальшої уваги науковців. Окремі з них і розглядаються в цій статті.

Перші згадки про злочинні об'єднання, що співвідносяться з поняттям «організована група», містилися ще в давніх пам'ятках права. У законодавчих актах Стародавньої Русі були визначені особливості відповідальності за вчинення такого роду злочинів. У статтях 41 і 42 «Руської правди» вказується на відповідальність групи осіб за вчинення крадіжки, вперше допускається можливість кількісного вчинення злочину: «Якщо хтось краде худобу із хліва чи будинку, то, якщо здійснив крадіжку один, платити йому 3 гривни 30 кун, якщо злодіїв було декілька, то кожен платить 3 гривні і 30 кун, якщо злодіїв було багато, то всім платити по 3 гривні і 30 кун » [1, с. 37]. «Руська правда» відтворює низку найдавніших

народних юридичних звичаїв, що лягли в підґрунтя князівських статутів і судових рішень. Приклад більш суворого покарання за посягання, вчинені декількома особами, закріплений у цій пам'ятці кримінального законодавства, знайшов відбиття й у законах, що приймалися пізніше.

Дореволюційне законодавство було наступним етапом розвитку нормативно-правового встановлення заборонених правил поведінки щодо декількох осіб як прообраз організованої групи, але вже з більш точним термінологічним описом її ознак. Так, «Уложення про покарання кримінальні та виправні» 1885 р. на прикладі сучасних йому кримінальних кодексів закріпило відмінність 2-х основних видів співучасті: вчинення злочину (а) за попередньою змовою всіх або деяких винних («зговір») і (б) без такої («скоп»). Наявність або відсутність попередньої змови – обов'язкова ознака, що мала бути встановлена присяжними засідателями [13, с. 595].

Співучасть без попередньої змови в сучасному розумінні (або як її назвав О. С. Жиряєв – «скоп») – «об'єднання осіб, до моменту вчинення злочину, що виникає у випадку, коли двоє чи більше осіб, у яких виник задум на вчинення злочину, сходяться раптово й виконують задумане спільно. Але найчастіше сам

намір у деяких осіб виникає несподівано, під час самої діяльності (наприклад, у випадках раптової бійки, народних заколотів)» [12, с. 748].

Другий вид – «зговір» – становить собою сучасний загально-визнаний вид *співучасті за попередньою змовою*. Для нього характерні певні риси: (1) мета зговору – вчинення не одного, а декількох злочинних діянь одночасно або в різний час, в одному чи в різних місцях; (2) у зговорі можуть бути такі співучасники, які випадково чи за тією роллю, яку вони виконують при співучасті, безпосередньо не беруть участі у вчиненні злочину; (3) відповідальність за зговір можлива й у випадку незакінченого злочину [12, с. 747-751].

У вказаному Уложенні названо і 3-й вид співучасті – «згряя», який і дотепер у трансформованому виді зберіг своє самостійне місце й у законодавстві, і в доктрині кримінального права. З точки зору М. С. Таганцева, згряя із суб'єктивної сторони передбачає змову, що існувала протягом всієї злочинної діяльності, – при вчиненні декількох злочинних діянь чи при систематичному вчиненні низки злочинів. У цьому згряя перш за все відрізнялася від зговору, пов'язаного з учиненням окремого злочину. Домовленість між суб'єктами могла належати до певного виду злочинної діяль-

ності (збут фальшивих грошей, підпали, крадіжки, вбивства) чи до діяльності постійної, на невизначений час або могла бути обмеженою відповідним місцем і часом. Обов'язковим елементом зграї виступав кількісний критерій, тобто для її наявності необхідна була змова декількох осіб, навіть 2-х [12, с. 750].

На думку Н. Д. Сергієвського, згряя – це співтовариство, учасники якого ставлять собі за мету вчинення багатьох злочинних діянь, однорідних чи різнорідних, що окремо можуть бути й не означені. Таким чином, у зграї поєднуються зговір і співучасть без попередньої змови (хоча окремі злочини вчиняються і за попередньою змовою). Згряя становить собою найбільшу небезпеку: поперше, вона створює начебто ворожу державі армію; по-друге, в ній злочинна діяльність є ремеслом [11, с. 319]. На прикладі Уложення 1885 р. можемо констатувати розвиток інституту співучасті й закріплення прообразу організованої групи у виді зграї як її форми.

Кримінальне уложення 1903 р. зберегло термін «згряя» й визначило її складники. У ст. 52 «зграсю» визнається угода декількох осіб на вчинення визначених чи невизначених, однорідних або різнорідних злочинних діянь. Суть зграї полягає в постійному характері спільноти, в перетво-

ренні її членами злочинної діяльності на ремесло. Вона передбачає передовсім не тільки наявність попередньої угоди, а й домовленість на вчинення декількох або низки злочинів. Важливо, що ця угода повторюється не періодично, а є постійною, охоплює тривалість спільної злочинної діяльності. Зграя передбачає участь декількох осіб, але не менше 3-х (ця мінімальна чисельність є необхідною для визнання наявності зграї). Вона є найнебезпечнішим видом злочинної співучасті, оскільки її тривала злочинна діяльність, досвідченість, знання учасниками місць збуту речей, отриманих злочинним шляхом, полегшують учинення злочинів і надають можливість укриття слідів злочину [14, с. 106, 107]. У наведеному нормативно-правовому акті закріплюється не тільки термін «зграя», а й точніше названі його ознаки, підкреслюється підвищена небезпека цього об'єднання.

У Кримінальному кодексі (далі – КК) УРСР 1927 р. законодавець, нівелювавши положення попередніх законодавчих актів, не зберіг терміна «зграя», хоча неодноразово у своїх положеннях використовував його, протиставляючи йому поняття «банда» і «група осіб». Крім того, в КК вказувалася відмінність його від бандитизму і простежувалося ототожнення категорій «бандитизм»

та «група осіб». Так, зміст ст. 56¹⁷ (розд. «А»: «Особливо для Союзу РСР небезпечні злочини проти порядку управління» гл. 2 Кодексу) порівняно з аналогічною статтею КК УРСР 1922 р. був звужений і дещо конкретизований: бандитизм – це організація озброєних банд та участь у них, а також в організованих ними нападах на союзні чи приватні установи або на окремих громадян, зупинка поїздів чи руйнування залізничних шляхів або інших засобів зв'язку. Цією статтею передбачено участь у бандах, організованих з розподілом ролей між її учасниками, які поставили собі за мету вчинення низки розбійних нападів, пограбувань, нальотів на союзні установи. Для застосування ст. 56¹⁷ потрібна наявність учинення злочину не зграєю, а групою. Отже, законодавець у КК УРСР 1927 р. не надав поняттю «зграя» самостійного значення, що, у свою чергу, призвело до ототожнення останньої з іншими формами співучасті.

Уперше після тривалого періоду в радянському кримінальному законодавстві історичний термін «зграя» набув нового нормативного визначення як «організована група». Так, у п. 2 указу Президії Верховної Ради СРСР від 4 червня 1947 р. «Про кримінальну відповідальність за розкрадання державного та громадського майна» вказувалося:

«Розкрадання державного майна, вчинене повторно, а так само вчинене організованою групою (зграєю) або у великих розмірах, карається ув'язненням у виправно-трудовому таборі на строк від 10 до 25 років з конфіскацією майна». З прийняттям цього акта перед науковцями і практичними працівниками постало запитання: що ж треба розуміти під «організованою групою» як новим трансформованим вираженням терміна «зграя».

З'явилися 3 точки зору. Одні вчені дотримувалися положення про суттєву відмінність зграї від групи осіб, які вчиняють злочин за попередньою змовою. Так, М. Д. Дурманов вважав, що під злодійською зграєю належить розуміти стійку й організовану групу [4, с. 58]. Подібне тлумачення організованої групи мало місце ще до прийняття зазначеного указу. Зграя, як вважав А. Н. Трайнін, – це згуртований колектив, певна організаційна єдність зі своїм центром, правилами внутрішнього розпорядку, з планомірним розподілом ролей і функцій [4, с. 74]. Інші науковці ототожнювали організовану групу з групою осіб, які вчиняють злочин за попередньою змовою. Наприклад, Б. А. Курінов стверджував, що для визнання розкрадання вчиненим організованою групою (зграєю) достатньо встановити, що її учасники до момен-

ту розкрадання лише домовилися про це [5, с. 88].

З набранням чинності цього указу, поняття «організована група» в судовій практиці й у теорії радянського кримінального права було визначено як група з 2-х і більше осіб, які попередньо об'єдналися для вчинення одного чи декількох розкрадань [10, с. 551]. Однак питання про трактування організованої групи (зграї) й передусім про те, чи є це поняття, яке не підпадає під загальноприйнятну класифікацію, новою формою співучасті й чи може вона бути віднесена до однієї з уже відомих форм, викликало чимало суперечок.

На думку Р. Р. Галіакбарова, для кваліфікації злочину як учиненого організованою групою необхідно було встановити ознаки останньої. Більша їх частина була аналогічна ознакам групи, що вчинила злочин за попередньою змовою. Відмінність можна було простежити лише за 2-ма показниками: (а) для організованої групи характерні були особливості вчинення злочину кожним окремим учасником і (б) їй притаманна специфіка психічного ставлення винних до вчиненого, що виявляється у своєрідності попередньої змови. Як вважає вчений, ці ознаки дозволяють відрізнити організовану групу від групи, що вчинила злочин за попередньою змовою. Характери-

зуючи особливості виконання злочину кожним учасником організованої групи, слід ураховувати, що вона наділена згуртованістю всіх співучасників на вчинення одного чи декількох злочинних діянь. Саме тому, вона характеризується більшою суспільною небезпечністю. Що ж до ставлення винних до вчиненого, то кожен її учасник повинен усвідомлювати, що він входить в організовану групу, бере участь у виконанні частини або всіх взаємоузгоджених дій і вчиняє спільно з іншими учасниками єдиний злочин з розподіленими ролями й за заздалегідь обумовленим планом [3, с. 30, 31].

Після видання згаданого указу в судовій практиці й у теорії радянського кримінального права було обґрунтовано 3-й підхід, згідно з яким організовану групу віднесено до співучасті особливого виду як стійку злочинну організацію. Цієї ж думки дотримувався й М. А. Шнейдер, який основними видами злочинної організації вважав: (а) контрреволюційну організацію, (б) банду, (в) організовану групу (зграю), (г) контрабандистську організацію, (д) приватно-підприємницьку псевдокооперативну організацію. Серед ознак він відхиляв наявність у ній стійкості, оскільки «зграя може бути створена лише для одного певного розкрадання» [16, с. 37].

Таким чином, брак чіткого законодавчого визначення категорії «організована група» й її ознак призвів до активних дебатов про її місце в системі раніше відомих радянському кримінальному праву основних форм співучасті. Окремі науковці ставили під сумнів навіть спроби розгляду організованої групи як нової самостійної форми співучасті. Так, С. В. Бородін, полемізуючи з А. Н. Трайніним, писав: «Висновок про те, що організована група є самостійною формою співучасті, неправильний і може спричинити лише плутанину в теорії та на практиці. Група – це не що інше, як різновид кваліфікованої співучасті» [2, с. 23].

На переконання ж Г. А. Крієра, організована група – це специфічна форма співучасті, яка має зайняти самостійне місце в цій системі між співучастю з попередньою змовою і співучастю особливого виду [4, с. 59].

З подальшим розвитком кримінального права було встановлено більш сувору кримінальну відповідальність за вчинення злочину організованою групою. У постанові Пленуму Верховного Суду СРСР від 28 травня 1954 р. за № 5 у п. 10 «Про кримінальну відповідальність за розкрадання державного та громадського майна» зазначалося, що «не будь-яке розкрадання, вчинене спільно двома або більше особа-

ми, може розглядатися як скоєне організованою групою (зграєю), а лише таке, що вчинене за попередньою змовою групою осіб, яка зорганізувалася з цією метою» [8].

Розроблений відповідно до Основ кримінального законодавства Союзу РСР і союзних республік (1958 р.) КК Української РСР (1960 р.) у п. 2 ст. 41 указував, що можливість учинення злочину організованою групою розглядалась як обставина, що обтяжує покарання. Проте й після цього практичне застосування такої обставини при кваліфікації злочину було досить проблематичним через недостатність визначеності поняття «організована група» і брак чіткого переліку її ознак – як взагалі, так і серед науковців.

Як вважав П. Ф. Тельнов, організована група характеризується організаційними функціями, наявністю керівництва, що здійснювалось одним або більшим числом учасників, а також об'єднанням з метою вчинення декількох злочинів (чи одного), розрахованих на організовану діяльність не менше 2-х осіб. В організованій групі, на його думку, зароджуються елементи ієрархії, що наближує її до злочинної організації. Зі створенням такої групи принципово змінюється фактичний зміст злочинного діяння. З'являються його нові

об'єктивні ознаки – єдине керівництво, об'єднання для вчинення низки злочинів (або одного, але яке вимагає організованої підготовки). Виявляються невластиві названим вище формам співучасті більш небезпечні риси злочинця: стійкість злочинних намірів, рішучість організованим шляхом домагатися здійснення злочинних цілей [15, с. 121-123]. Як наслідок – організована група (в його розумінні) становить собою більш складну форму співучасті, яка схожа більше на злочинну організацію, ніж на організовану групу. Для сучасного дослідника такий підхід – це спроба знайти найтиповіші ознаки організованої групи.

Наприкінці 90-х років ХХ ст. розпочинається етап боротьби з організованою злочинністю. Указом Президії Верховної Ради УРСР від 6 березня 1989 р. у КК встановлено підвищену кримінальну відповідальність за 2 види кваліфікованого вимагання майна, вчиненого організованою групою, – державного, кооперативного (або іншого громадського) й майна особистого. Крім того, вчинення злочину організованою групою як обставина, що обтяжує покарання, вводиться до Особливої частини КК стосовно окремих складів злочинів. Подальшим закріпленням цих нововведень стало прийняття на ХІ з'їзді народних депутатів СРСР

(1989 р.) постанови «Про посилення боротьби з організованою злочинністю», обговорення причин та умов існування таких груп, вироблення засобів протидії й накреслення наступних кроків з удосконалення законодавства в цій частині.

Потреби слідчо-судової практики зумовили появу дефініції організованої групи в роз'ясненнях Пленуму Верховного Суду СРСР та Пленуму Верховного Суду УРСР від 25 грудня 1992 р., № 12 «Про судову практику в справах про корисливі злочини проти приватної власності», де вказується, що при розмежуванні вимагання, вчиненого за попередньою змовою групою осіб і вчиненого організованою групою, слід виходити зі ступеня зорганізованості винних. Під організованою групою (стосовно злочинів проти приватної власності) слід розуміти стійке об'єднання 2-х і більше осіб, які спеціально зорганізувалися для спільної злочинної діяльності. На наявність цієї кваліфікуючої ознаки можуть указувати: (а) розроблений (хоча б у загальних рисах) і схвалений учасниками групи план злочинної діяльності або вчинення конкретного злочину; (б) розподіл ролей; (в) наявність організатора (керівника); (г) прикриття своєї діяльності як своїми силами, так і за допомогою сторонніх осіб (у тому числі й підкуп посадових осіб

шляхом дачі хабарів); (д) вербування нових членів; (е) наявність загальних правил поведінки тощо [7]. Як бачимо, Пленуми у своїй оцінці, назвавши ознаки організованої групи, остаточно не провели відмежування вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб від учинення злочину організованою групою, чим залишили це питання на розсуд судово-слідчих органів.

У 1993 р. було прийнято Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», де у ст. 1 говорилося, що «під організованою злочинністю розуміється сукупність злочинів, що вчиняються у зв'язку з створенням та діяльністю організованих злочинних угруповань» [9]. І хоча термінологічно цей нормативний акт відрізняється від доктринальних («організовані злочинні угруповання» – названі в Законі, і «організована група», «організоване злочинне об'єднання» – в доктрині), він сприяв створенню правової бази для боротьби з організованою злочинністю, зокрема, зі злочинами, вчиненими організованими групами.

Новим поштовхом до вдосконалення національного кримінального законодавства щодо відповідальності за злочини, вчинені організованою групою, став міжнародний досвід боротьби з організованою злочинністю. Сус-

пільна небезпечність такої злочинної діяльності підкреслювалась у багатьох міжнародно-правових документах, зокрема: в преамбулі Рамкової Конвенції ООН проти організованої злочинності від 21 липня 1997 р.; в Неапольській політичній декларації та Глобальному плані дій проти організованої злочинності, прийнятих на Світовій конференції міністрів внутрішніх справ з проблем транснаціональної організованої злочинності, проведеної 21–23 листопада 1994 р. у м. Неаполі; в Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності, підписаній 15 грудня 2000 р. у м. Палермо. Так, у згаданій Конвенції ООН, роботу над якою провели делегації понад 120 країн (у тому числі й Україна), під організованою групою розуміється структурно оформлена група у складі 3-х або більше осіб, яка існує протягом певного часу й діє згідно з метою вчинення одного чи декількох злочинів, щоб прямо чи побічно одержати фінансову або іншу матеріальну вигоду. Цікаво, що кількісний склад організованої групи був детально розглянутий у ході роботи Спецкомітету, в результаті чого зупинилися на тому, що організовану групу можуть складати 3 й більше осіб [Цит. за: 6, с. 20, 21]. Положення цього міжнародного документа знайшли відбиття в національному кримінальному законодавстві.

У п. 3 ст. 28 КК України 2001 р. вперше зазначено, що злочин визнається вчиненим організованою групою, якщо в його готуванні або вчиненні брали участь декілька осіб (три і більше), які попередньо зорганізувалися у стійке об'єднання для вчинення цього та іншого (інших) злочинів, об'єднаних єдиним планом з розподілом функцій учасників групи і спрямованих на досягнення останнього, відомого всім учасникам групи. Ця дефініція стала результатом законодавчої й теоретичної еволюції змісту поняття «організована група» в різних його історичних прообразах, про які згадувалося на сторінках цієї статті.

Ураховавши наведене, сформулюємо загальні *висновки дослідження* поняття «організована група» в історичному розвитку кримінального права:

1. Організована група, як вид складної форми співучасті, в сучасному розумінні є втіленням історичного досвіду боротьби зі злочинними діями, вчиненими при об'єднанні декількох осіб. Вона є трансформованим видом «скопу», «зговору», «зграї», які відбивають стан злочинності як антисоціального явища й рівень розвитку суспільства, держави, науки й законодавства.

2. Історичні кримінально-правові документи містять підтвердження виокремлення дослідника-

ми й законодавцями найхарактерніших ознак організованої групи:

– змова при об'єднанні декількох осіб для вчинення злочину, що не тільки посилює кримінальну відповідальність, а згодом обумовлює набуття самостійного місця серед обов'язкових ознак співучасті;

– тривалість злочинної діяльності як показника підвищеного ступеня суспільної небезпечності злочинного об'єднання декількох осіб;

– суб'єктний склад та чи-

сельність учасників таких об'єднань;

– мета їх об'єднання для досягнення загального результату злочинної діяльності.

3. Еволюція кримінального законодавства віддзеркалює вплив міжнародного права на встановлення ознак організованої групи й застосування такої обставини, як учинення злочину організованою групою, у приписах Особливої частини чинного КК України як обтяжуючу кримінальну відповідальність.

Список літератури: 1. Андрусишин Б. І. Пам'ятки історії держави і права України. Київська Русь: навч. вид. / Б. І. Андрусишин, М. А. Гуз. – К: НПУ, 2003. – 60 с. 2. Бородин С. Еще раз о соучастии / С. Бородин // Соц. законность. – 1957. – № 12. – С. 19 – 23. 3. Галиакбаров Р. Р. Квалификация групповых преступлений: учеб. пособ. / Р. Р. Галиакбаров. – М.: Юрид. лит., 1980. – 80 с. 4. Гришаев П. И. Соучастие по советскому уголовному праву: моногр. / П. И. Гришаев, Г. А. Кригер. – М.: Юрид. лит., 1959. – 255 с. 5. Куринов Б. А. Уголовная ответственность за хищение государственного и общественного имущества: моногр. / Б. А. Куринов. – М.: Госюриздат, 1954. – 120 с. 6. Михайлов В. Палермская Конвенция ООН против транснациональной организованной преступности / В. Михайлов // Рос. юстиция. – 2001. – № 7(5). – С. 20 – 21. 7. Про судову практику в справах про корисливі злочини проти приватної власності: пост. Пленуму Верховного Суду України від 25.12.1992 р., № 12 // Постанови Пленуму Верховного Суду України (1963-2000): Офіц. вид.: У 2-х т. / за заг. ред. В. Ф. Бойка. – К., 2000. – Т. 2. – С. 144. 8. Об уголовной ответственности за хищение государственного и общественного имущества: пост. Пленума Верхов. Суда СССР от 28.05.1954 г., № 5 // Уголовное законодательство СССР и союзных республик: Сб. законодат. актов / под ред. Д. С. Кареева. – М., 1957. – С. 27. 9. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р., № 3341-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358. 10. Пионтковский А. А. Курс советского уголовного права: учебник: [Т. 1.] / А. А. Пионтковский, В. Д. Меньшагин. – М.: Юрид. лит., 1955. – 551 с. 11. Сергиевский Н. Д. Русское уголовное право: пособ. в лекциях: ч. общ. – [Изд-во 3-е] / Н. Д. Сергиевский. – СПб.: Б. и., 1896. – 378 с. 12. Таганцев Н. С. Русское уголовное право: лекции: ч. общ.: [Т. 1.] / Н. С. Таганцев – СПб.: Б. и., 1902. – 1460 с. 13. Таганцев Н. С. Уложение о наказаниях уголовных и исправительных 1885 г. / Н. С. Таганцев, СПб.: Тип. М. Меркушева, 1912. – 1217 с. 14. Уголовное уложение [22 марта 1903 г.] – СПб: Изд. гос. тип. Таганцева Н. С., 1904. – 1122 с. 15. Тельнов П. Ф. Ответственность за соучастие в преступлении: моногр. / П. Ф. Тельнов – М.: Юрид. лит., 1974. – 208 с. 16. Шнейдер М. А. Соучастие в преступлении по советскому уголовному праву: моногр. / М. А. Шнейдер – М.: ВЮЗИ, 1958. – 98 с.

ПОНЯТИЕ «ОРГАНИЗОВАННАЯ ГРУППА» В ИСТОРИИ РАЗВИТИЯ УГОЛОВНОГО ПРАВА Носко Н. В.

Статья посвящена проблемам исследования понятия «организованная группа» в истории развития уголовного права. Организованная группа рассматривается как трансформированный вид скопа, сговора, шайки. Исследуются понятие, предпосылки закрепления в законодательстве термина «организованная группа» как сложной формы соучастия.

Ключевые слова: *организованная группа, соучастие, формы соучастия, скоп, сговор, шайка.*

CONCEPT OF «ORGANIZED GROUP» IN THE HISTORY OF CRIMINAL LAW Nosko N. V.

The article is devoted to the problems of investigation the term «organized group» in the history of criminal law. Organized group is considered as a transformed view of osprey, conspiracy, and gang. Explores the concept, the premise of the term consolidation organized group in the legislation as complex form of complicity.

Key words: organized group, participation, forms of participation, osprey, conspiracy and gang.

Надійшла до редакції 25.09.2012 р.

УДК 343.8

Т. В. Чабаненко,
здобувачка

Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
м. Харків

ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ДО ОСОБИ, ЗВІЛЬНОНОЇ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ З ВИПРОБУВАННЯМ, У РАЗІ ЇЇ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Статтю присвячено розгляду підстав застосування застереження до особи, звільненої від відбування покарання з випробуванням, в разі її притягнення до адміністративної відповідальності й визначенню переліку адміністративних правопорушень, за вчинення яких воно може бути застосовано до засудженого.

Ключові слова: застереження, письмове попередження, скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням, адміністративна відповідальність, громадський порядок.

Притягнення особи, звільненої від відбування покарання з випробуванням, до адміністративної відповідальності протягом іспитового строку, є вельми акту-

альною й малодослідженою проблемою. Ця актуальність обумовлена тим, що на практиці простежується різний підхід практичних працівників до застосування од-